

ALICJA GAJEWSKA-STANĖA

ROZWÓJ FIZYCZNY ZESPOŁU BALETOWEGO OPERY POZNAŃSKIEJ

Z Zespołu Antropologii Zakładu Nauk Morfologicznych AWF w Poznaniu
Kierownik: prof. dr Zbigniew Drozdowski

Tancerze stanowią zespół szczególnie ciekawy pod względem charakterystyki morfo-funkcjonalnej. Specyficzne wymogi stawiane kandydatom do tego zawodu oraz intensywny proces ćwiczeń podejmowanych na ogół w bardzo młodym wieku prowadzą w konsekwencji do ukształtowania charakterystycznej sylwetki i specjalnej sprawności tancerza. Kandydaci do tego zawodu stanowili przedmiot badań H. Milicerowej, która prowadziła wieloletnie obserwacje uczennic Szkoły Baletowej w Gdańsku, a także M. Ziółkiewicz-Stróżyk, rozwijającej te badania w poznańskiej Szkole Baletowej. Innym aspektem wpływu ćwiczeń związanych z uprawianiem tańca zajął się G. Świderski podejmując badania uszkodzeń aparatury ruchu, a także niektórych kryteriów selekcyjnych młodzieży szkół baletowych.

Badania zróżnicowania morfologicznego i rozwoju fizycznego tancerzy o zakończonym procesie wzrastania nie były dotąd podejmowane w szerszym zakresie. Celem mojego doniesienia jest przedstawienie rozwoju fizycznego czynnych zawodowo tancerzy z zespołu baletowego Opery Poznańskiej.

Badaniami objęto w maju 1969 r. zespół 15 kobiet i 15 mężczyzn w wieku od 19 do 28 lat. Grupa ćwiczyła codziennie 8 godzin, a staż pracy dla nich wynosił od 4 do 10 lat, nie wliczając lat przebytych w Szkole Baletowej. Pomiaru wzrostu i ciężaru ciała wykonałam według

Tab. 1. Charakterystyka liczbowa analizowanego materiału

Cecha	<i>N</i>	$M \pm m_{(M)}$	σ
Mężczyźni			
Wzrost	15	$174,9 \pm 0,84$	4,83
Ciężar ciała	15	$64,5 \pm 0,91$	5,30
Kobiety			
Wzrost	15	$160,3 \pm 0,66$	3,10
Ciężar ciała	15	$51,1 \pm 1,03$	5,91

wskazówek podanych przez M. Godyckiego (1956), a następnie opracowałam statystycznie.

Wzrost badanego przeze mnie zespołu tancerzy mieści się w granicach od 165 cm do 186 cm. Przeciętna tej cechy wynosi $M=174,9$ cm.

Z porównania z grupami studentów AWF ($M=172,3$) badanych przez Zb. Drozdowskiego (1964) i uczniów szkół artystycznych ($M=173,4$ cm) opracowanych przez J. Grusa (1961) oraz z grupą gimnastyków ($M=169,1$ cm) badanych przez Zb. Drozdowskiego i St. Wylegalskiego (1961) wynika, że tancerze są wyżsi od tych zespołów.

Ciężar ciała tancerzy waha się w granicach od 54,5 kg do 76,5 kg, przy średniej arytmetycznej $M=64,5$ kg. Tancerze w zestawieniu z innymi zespołami charakteryzują się najniższym ciężarem ciała, a najbardziej zbliżonym zespolem są studenci szkół artystycznych ($M=65,9$ kg).

Tancerki odznaczają się przeciętną wzrostu $M=160,3$ cm, przy waniach od 156 cm do 165 cm. W porównaniu z innymi zespołami tancerki odznaczają się niższym wzrostem.

Ciężar ciała tancerek przeciętnie wynosi $M=51,1$ kg, przy odchyleniach indywidualnych od 44,5 kg do 62,5 kg. W zestawieniu z innymi zespołami grupa tancerek charakteryzuje się mniejszym ciężarem ciała.

Podsumowując przedstawioną charakterystykę dwu omawianych cech należy podkreślić następujące momenty:

a) tancerzy i tancerki cechuje przeciętnie wysoki wzrost przy niskim ciężarze ciała co daje smukłą ich sylwetkę,

b) wielogodzinne intensywne ćwiczenia są ostrym bodźcem kształtującym, który nie dopuszcza do rozwoju większego otłuszczenia.

PIŚMIENNICTWO

1. Drozdowski Zb., *Morfologiczne podstawy procesów selekcyjnych w WSWF w Poznaniu na tle selekcji sportowej*. Monografie WSWF nr 1, Poznań 1964. *
2. Drozdowski Z., Wylegalski St., *Roczniki Naukowe WSWF w Poznaniu* 1961, z. 2, s. 79-91. *
3. Godycki M., *Zarys Antropometrii*. Warszawa 1956. *
4. Grus J., *Kultura Fizyczna*, Warszawa 1961, r. XIV, nr 2, s. 101-105. *
5. Milicerowa H., *Wychowanie Fizyczne i Sport*. Warszawa 1959, nr 3 s. 403-427. *
6. Świderski G., *Wychowanie Fizyczne i Sport*, Warszawa 1959, t. III, s. 667-678. *
7. Ziółkiewicz-Stróżyk M., *Kultura Fizyczna*, Warszawa 1972, nr 6, s. 245-256. *
8. Ziółkiewicz-Stróżyk M., *Wychowanie Fizyczne i Higiena Szkolna*, Warszawa 1972, nr 6, s. 36-37.

LE DÉVELOPPEMENT PHYSIQUE D'UN CORPS DU BALLET À L'OPÉRA DE POZNAŃ

PAR ALICJA GAJEWSKA-STANĀDA

Dans ce travail on présente l'analyse statistique de la taille et du poids de plus actives ballerines.

PHYSICAL DEVELOPMENT OF THE CORPS DE BALLET IN POZNAŃ
OPERA-HOUSE

BY ALICJA GAJEWSKA-STANDA

The stature and weight of the best professionally active dancers in the ballet company at the Opera-house in Poznań were analysed. The studied corps de ballet in comparison with other groups that cultivate various sport activities is characterized of an average high stature and light weight and that gives them a slender silhouette.